

Sygn. akt III AUz 85/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Białecka (spr.)

Sędziowie: Jolanta Hawryszko

Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2019 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania H. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o przeliczenie emerytury

na skutek zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 czerwca 2019 r., sygn. akt VI U 726/19,

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSA Jolanta Hawryszko Barbara Białecka Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUz 85/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił H. K. uchylenia decyzji z dnia 13 listopada 2013 r. pomimo stwierdzenia, że decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa. Organ rentowy wyjaśnił, że skarga o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocną decyzją z dnia 13 listopada 2013 r. o przyznaniu emerytury w wieku powszechnym została złożona po upływie przewidzianego dla tej czynności 5 letniego terminu od wydania decyzji.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. K. nie zgodziła się z powyższą decyzją.

Postanowieniem z dnia 21 czerwca 2019 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie przepisu art. 464 k.p.c. przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. wniosek ubezpieczonej o ponowne przeliczenie emerytury celem rozpoznania.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że w niniejszej sprawie ubezpieczona domagała się przeliczenia emerytury z pominięciem regulacji przewidzianej w art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS uznanej za niezgodną z Konstytucją RP wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. (P 20/16) i żądanie to nie zostało dotychczas przez organ rentowy rozpoznane.

Przytaczając treść art. 83 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Sąd Okręgowy podkreślił, że w orzecznictwie ukształtowany został pogląd, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych Sąd orzekający według reguł określonych w art. 477¹⁴ k.p.c. nie może wykroczyć poza przedmiot postępowania wyznaczonego w pierwszym rzędzie przez treść zaskarżonej decyzji rozstrzygającej wniosek strony, a następnie przez zakres odwołania od niej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 września 2010 r. II UK 15/2010; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2011 r., I UK 357/10, LEX nr 863946). Zaś w wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09 (LEX nr 604210) Sąd Najwyższy stwierdził, że zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji (art. 477¹⁴ k.p.c. i art. 477^{14a} k.p.c.) w granicach jej treści i przedmiotu. Granice rozpoznania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza zatem treść i przedmiot zaskarżonej decyzji, a Sąd nie jest uprawniony do wykroczenia poza te granice.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że w związku z faktem, iż wniosek ubezpieczonej o przeliczenie emerytury z pominięciem regulacji przewidzianej w art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie został objęty żadną z decyzji ZUS, żądanie to należało na podstawie wskazanego w sentencji art. 464 k.p.c. przekazać do rozpoznania organowi rentowemu. Skoro bowiem organ rentowy nie objął decyzją podnoszonej przez wnioskodawczynię kwestii, postępowanie w tym zakresie przed sądem jest niedopuszczalne wobec jednoznacznego brzmienia art. 476 § 2 k.p.c. W przypadku wydania przez organ rentowy niekorzystnej decyzji wnioskodawczyni będzie miała możliwość odwołania się od niej do sądu. Dopiero wówczas prawidłowość decyzji może zostać poddana ocenie sądu.

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodził się organ rentowy, który w złożonym zażaleniu zarzucił naruszenie art. 464 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. przekazanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. wniosku ubezpieczonej o ponowne przeliczenie emerytury celem rozpoznania, pomimo istnienia merytorycznych przesłanek do jego rozpoznania przez Sąd.

W oparciu o takie zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych. Z ostrożności procesowej organ rentowy wniósł o odstąpienie od obciążania organu rentowego kosztami postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że przedmiotem rozpoznanej przed organem rentowym sprawy był wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wydaniem prawomocnej decyzji i przeliczenia emerytury wydanej z uwzględnieniem art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej, dlatego też brak jest podstaw prawnych do ponownego procedowania w sprawie. Nie jest nadto prawdą, że wniosek ubezpieczonej o przeliczenie emerytury z pominięciem powyższej regulacji nie został objęty żadną decyzją. Od decyzji z 8.04.2019 r. ubezpieczona złożyła odwołanie do Sądu, który powinien wydać merytoryczne rozstrzygnięcie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie organu rentowego okazało się uzasadnione.

Sąd Okręgowy bezpodstawnie uchylił się od rozpoznania odwołania H. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 kwietnia 2019 r. Sąd pierwszej instancji przekazując wniosek ubezpieczonej o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego uznał postępowanie w niniejszej sprawie za zakończone.

Natomiast w sprawie należy mieć na uwadze, że w dniu 15 marca 2019 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne przeliczenie emerytury mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego kobiet rocznika 1953 r. i wskazując, że jest emerytką rocznik 1953 r.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2019 r. wznowił postępowanie w związku z żądaniem H. K. przeliczenia emerytury z zastosowaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. Następnie organ rentowy wydał decyzję z dnia 8 kwietnia 2019 r. zaskarżoną przez ubezpieczoną w niniejszym postępowaniu.

Powyższe jednoznacznie wskazuje, że organ rentowy - wbrew przeciwnym twierdzeniom Sądu pierwszej instancji - wypowiedział się w przedmiocie wniosku ubezpieczonej o przeliczenie emerytury przy uwzględnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r., a więc nie było podstaw do przekazania takiego wniosku powtórnego w złożonym przez ubezpieczoną w odwołaniu z dnia 30 kwietnia 2019 r.

Zatem Sąd Okręgowy winien rozpoznać merytorycznie prawidłowość zaskarżonej decyzji.

Dlatego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie VI Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono Sądowi Okręgowemu, stosownie do art. 108 § 2 k.p.c.

SSA Jolanta Hawryszko Barbara Białecka Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk